

Arsenik, leukemi och gamla hästar

I Svenska Dagbladet av den 23 maj finns en notis om arsenik som medel mot leukemi.

Jag har länge i trängre kretsar försökt intressera kollegerna för arsenikproblemet men utan resultat. Det är ju ett gift och förbjudet att använda i svensk medicin så varför öda tid på något icke matnyttigt.

Mitt intresse för arseniken härrör från den tid när den förbjöds i läkemedel. Tidigare fanns i alla tonika en liten dos arsenik. Många av mina patienter som på den tiden led av vad som nu kallas kroniskt trötthetssyndrom mårde bra och blev av med sin trötthet när de använde ett tonikum med arsenik. När arseniken togs bort märkte jag att effekten försvann samtidigt med arseniken. Jag kom då att tänka på de gamla hästskojarerna. Gamla spattiga orkeslösa hästar fick en liten dos arsenik och blev pigga och fick en glänsande hårrem och kunde säljas till bra pris, men blev sedan lika skrala när de fick en ny ägare och därmed ingen ny arsenik.

De måste ju ha lidit av arsenikbrist, eller hur?

Det gör kanske de patienter som lider av kroniskt trötthetssyndrom också. De blev ju bättre av en liten arsenikdos. Men ingen har hittills intresserat sig för arsenikens funktion i kroppen.

Nu har man i Kina visat att arsenik har en skyddande effekt mot leukemi. Samtidigt nämns i artikeln att arsenik i små doser länge använts som läkemedel i den kinesiska medicinen. Dags för ny forskning om arsenikens funktion. Vi kommer kanske att se samma sak som vi såg med selenet? Att från att vara ett gift bli en nödvändighet.

Lennart Kjellson
leg läkare,
Herrljunga

PS

Sökning i Medscape har fört mig till Inpharma Weekly (1999: nr 1174: 13-14) som refererar till föredrag vid Chemotherapy Foundation Symposium XVI i New York City, november 1998.

Tips till den gravida kvinnans make

En kommentar till Stephan Rössners artikel om postgraviditetsviktökning i Läkartidningen 22/99. Jag tenderade obstetrik och gynekologi för professor John Naeslund i Uppsala 1951. Han betonade betydelsen av »praegraviditetsviktens bibehållande». Mammorna skulle uppmuntras och papporna ges tipset att erbjuda en vårdräkt, eller höst-kappa, i samma storlek som före graviditeten. Gammal kunskap är så god som ny!

Rune Jonstam
leg läkare, Nyköping

Aortakompression terapi vid atonisk efterblödning

Folke Flam och Maria Sennström [1] beskriver ett fall av atonisk efterblödning i samband med ett kejsarsnitt. Diverse uterusammandragande medel ges, uterus-kaviteten töms och uterus-massage utförs. Blödningen bedöms tydligt som ostillbar och ett par suturer sätts ad modum Lynch, varigenom blödningen antligen stillas sedan patienten uppskattningsvis blött 3 liter. Anestesimetoden vid kejsarsnitt har tyvärr glömts bort. Den har ju betydelse för atonibenägenheten.

Aortakompression

Den första och effektivaste åtgärden vid stor blödning i efterbördsskiftet är aortakompression. Förutom av författarna [1] nämnda åtgärder är bimanuell uterus-kompression med en knytnäve mot cervix via vagina och den andra handen mot fundus uteri en metod att rekommendera. Jag har en nära 40-årig obstetrisk erfarenhet, varav de flesta åren på »stora» obstetriska kliniker. Under denna tid har jag sett åtskilliga sto-

ra och ibland livshotande blödningar, men aldrig upplevt någon som ej gått att stoppa med ovanstående metoder.

Får ej glömmas

Det är för mig frapperande att de åtgärder som förtattarna anger ständigt används, medan den omedelbara och livräddande aortakompressionen glöms bort. Detta gäller inte bara i de fall när bukväggen är intakt utan även när bukväggen öppnats, som vid kejsarsnitt.

Man stirrar sig blind på de lokala åtgärderna och glömmet aortakompressionen.

Björn Westin

Med dr, professor, fil dr h c
Solna

Referens

1. Flam F, Sennström M. Enkel metod stoppa livshotande blödningar. Läkartidningen 1998, 95: 5650.

LÄKARTIDNINGEN
PÅ NÄTET

Var vill du bo?

I etagelägenhet eller stuga i Sälen, etta i Malmö, hus på Fårö, bryggarhus i Vestfold, 1600- eller 1800-talshus i Visby, hus vid San Remo i Italien, stenhus i Östergarn, litet hus i Cote d'Azur, hus vid havet i Portugal eller villa centralt i Linköping? Kanske vill du köpa begagnad bil – gå in på nätet. Eller varför inte efterlysa en gammal kursare? Allt detta och lite till finns under äpplet Anslagstavlan på

www.lakartidningen.se